

Визначення схильності до адиктивної, агресивної, деліквентної поведінки (А. Н. Орел)

Джерело: Определение склонности к отклоняющемуся поведению (А.Н.Орел) / Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. – М., Изд-во Института Психотерапии. 2002. С.362-370 Определение склонности к отклоняющемуся поведению (А.Н.Орел) / Клейберг Ю.А. Социальная психология девиантного поведения: учебное пособие для вузов. – М., 2004. С.141-154.

Шкали: схильності до подолання норм і правил, схильності до адиктивної (залежної) поведінки, схильність до самоушкоджуючої і саморуйнівної поведінки, схильності до агресії та насильства, вольовий контроль емоційних реакцій, схильності до деліквентної поведінки.

Призначення тесту

Пропонована методика діагностики схильності до поведінки, що відхиляється (СВП) є стандартизованим тест-опитувальником, призначеним для вимірювання готовності (схильності) підлітків до реалізації різних форм поведінки, що відхиляється. Опитувальник є набором спеціалізованих психодіагностичних шкал, спрямованих на вимірювання готовності (схильності) до реалізації окремих форм поведінки, що відхиляється.

Методика передбачає облік та корекцію установки на соціально бажані відповіді випробуваних.

Шкали опитувальника діляться на змістовні і службову. Змістовні шкали спрямовані на вимірювання психологічного змісту комплексу пов'язаних між собою форм девіантної поведінки, тобто соціальних і особистісних установок, що стоять за цими поведінковими проявами.

Службова шкала призначена для вимірювання схильності досліджуваного давати про себе соціально-схвалювану інформацію, оцінки достовірності результатів опитувальника в цілому, а також для корекції результатів за змістовними шкалами в залежності від вираженості установки випробуваного на соціально-бажані відповіді.

Інструкція до тесту

Перед вами є ряд тверджень. Вони стосуються деяких сторін вашого життя, вашого характеру, звичок. Прочитайте перше твердження і вирішіть чи вірно дане твердження стосовно до вас.

- Якщо вірно, то на бланку відповідей поряд з номером, відповідним твердженням, в квадратику під позначенням «так» поставте хрестик або галочку.
- Якщо невірно, то поставте хрестик або галочку в квадратику під позначенням «ні».
- Якщо вам важко відповісти, то постарайтеся вибрати варіант відповіді, який все-таки більше відповідає вашій думці.

Таким чином відповідайте на всі пункти опитувальника. Якщо помилитеся, то закресліть помилкову відповідь і поставте ту, яку вважаєте за потрібне. Пам'ятайте, що ви висловлюєте власну думку про себе зараз. Тут не може бути «поганих» або «хороших», «правильних» чи «неправильних» відповідей. Не обмірковуйте відповідей дуже довго, важлива ваша перша реакція на зміст твердження. Поставтеся до роботи уважно і серйозно. Недбалість, а також прагнення «поліпшити» або «погіршити» відповіді призводять до недостовірних результатів. Що стосується труднощів ще раз прочитайте цю інструкцію або зверніться до того, хто проводить тестування. Не робіть ніяких позначок в тексті опитувальника.

Тест

Чоловічий варіант

1. Я надаю перевагу одягу неяскарих, приглушених тонів.
2. Буває, що я відкладаю на завтра те, що повинен зробити сьогодні.
3. Я охоче записався б добровольцем для участі в яких-небудь бойових діях.
4. Буває, що іноді я сварюся з батьками.
5. Той, хто в дитинстві не бився, виростає «маминим синочком» і нічого не може добитися в житті.
6. Я б взявся за небезпечну для життя роботу, якби за неї добре платили.
7. Іноді я відчуваю таке сильне занепокоєння, що просто не можу всидіти на місці.
8. Іноді буває, що я трохи хвалюся.
9. Якби мені довелося стати військовим, то я хотів би бути льотчиком-винищувачем.
10. Я ціную в людях обережність і обачність.
11. Тільки слабкі і боягузливі люди виконують усі правила і закони.
12. Я волів би роботи, пов'язаної зі змінами та подорожами.
13. Я завжди кажу тільки правду.
14. Якщо людина в міру і без шкідливих наслідків вживає збуджуючі і впливаючі на психіку речовини - це цілком нормально.
15. Навіть якщо я злюся, то намагаюся не вдаватися до лайки.
16. Я думаю, що мені б сподобалося полювати на левів.
17. Якщо мене образили, то я обов'язково повинен помститися.
18. Людина повинна мати право випивати стільки, скільки вона хоче.
19. Якщо мій приятель спізнюється до призначеного часу, то я зазвичай зберігаю спокій.
20. Мені звичайно ускладнює роботу вимога зробити її до певного терміну.
21. Іноді я переходжу вулицю там, де мені зручно, а не там, де дозволено.
22. Деякі правила і заборони можна відкинути, якщо відчуваєш сильний сексуальний (статевий) потяг.
23. Я іноді не слухаюся батьків.
24. Якщо при по купці автомобіля мені доведеться обирати між швидкістю і безпекою, то я виберу безпеку.
25. Я думаю, що мені сподобалося б займатися боксом.
26. Якби я міг вільно вибирати професію, то став би дегустатором вин.
27. Я часто відчуваю потребу в гострих відчуттях.
28. Іноді мені так і хочеться зробити собі боляче.
29. Моє ставлення до життя добре описує прислів'я: "Сім разів відміряй, один раз відріж".
30. Я завжди купую квитки в громадському транспорті.
31. Серед моїх знайомих є люди, які пробували одурманюючі токсичні речовини.
32. Я завжди виконую обіцянки, навіть якщо мені це не вигідно.
33. Буває, що мені так і хочеться вилятися.
34. Мають рацію люди, які в житті слідуєть прислів'ю: «Якщо не можна, але дуже хочеться, то можна».
35. Бувало, що я випадково потрапляв у бійку після вживання спиртних напоїв.
36. Мені рідко вдається змусити себе продовжувати роботу після низки образливих невдач.
37. Якби в наш час проводилися б бої гладіаторів, то б обов'язково брав в них участь.
38. Буває, що іноді я говорю неправду.
39. Терпіти біль назло всім буває навіть приємно.
40. Я краще погоджуся з людиною, ніж стану сперечатися.
41. Якби я народився в давні часи, то став би благородним розбійником.
42. Якщо немає іншого виходу, то суперечку можна вирішити і бійкою.
43. Бували випадки, коли мої батьки, інші дорослі висловлювали занепокоєння з приводу того, що я трохи випив.

44. Одяг повинен з першого погляду виділяти людину серед інших в натовпі.
45. Якщо в кінофільмі немає жодної пристойної бійки - це погане кіно.
46. Коли люди прагнуть до нових незвичайних відчуттів і переживань - це нормально.
47. Іноді я сумую на уроках.
48. Якщо мене хтось випадково зачепив в натовпі, то я обов'язково вимагатиму від нього вибачень.
49. Якщо людина дратує мене, то я готовий висловити йому все, що я про неї думаю.
50. Під час подорожей і поїздок я люблю відхилитися від звичайних маршрутів.
51. Мені б сподобалася професія дресирувальника хижих звірів.
52. Якщо вже ти сів за кермо мотоцикла, то варто їхати тільки дуже швидко.
53. Коли я читаю детектив, то мені часто хочеться, щоб злочинець пішов від переслідування.
54. Іноді я просто не можу втриматися від сміху, коли чую непристойний жарт.
55. Я намагаюся уникати в розмові виразів, які можуть збентежити оточуючих.
56. Я часто засмучуюсь через дрібниці.
57. Коли мені заперечують, я часто вибухаю і відповідаю різко.
58. Мені більше подобається читати про пригоди, ніж про любовні історії.
59. Щоб отримати задоволення, варто порушити деякі правила і заборони.
60. Мені подобається бувати в компаніях, де в міру випивають і веселяться.
61. Мене дратує, коли дівчата курять.
62. Мені подобається стан, який наступає, коли в міру і в хорошій компанії вип'єш.
63. Бувало, що в мене виникало бажання випити, хоча я розумів, що зараз не час і не місце.
64. Сигарета у важку хвилину мене заспокоює.
65. Мені легко змусити інших людей боятися мене, і іноді заради забави я це роблю.
66. Я зміг би своєю рукою стратити злочинця, справедливо засудженого до вищої міри покарання.
67. Задоволення - це головне, до чого варто прагнути в житті.
68. Я хотів би взяти участь в автомобільних гонках.
69. Коли в мене поганий настрій, до мене краще не підходити.
70. Іноді у мене буває такий настрій, що я готовий першим почати бійку.
71. Я можу згадати випадки, коли я був таким злим, що хапав першу-ліпшу під руку річ і ламав її.
72. Я завжди вимагаю, щоб оточуючі поважали мої права.
73. Мені сподобалося б стрибати з парашутом.
74. Шкідливий вплив на людину алкоголю і тютюну сильно перебільшують.
75. Я рідко даю здачі, навіть якщо хтось вдарить мене.
76. Я не отримую задоволення від відчуття ризику.
77. Коли людина в запалі суперечки вдається до «сильних» виразів - це нормально.
78. Я часто не можу стримати свої почуття.
79. Бувало, що я запізнився на уроки.
80. Мені подобаються компанії, де всі жартують один над одним.
81. Секс повинен займати в житті молоді одне з головних місць.
82. Часто я не можу втриматися від суперечки, якщо хтось не згоден зі мною.
83. Іноді траплялося, що я не виконував домашнє завдання.
84. Я часто здійснюю вчинки під впливом хвилинного настрою.
85. Мені здається, що я не здатний ударити людину.
86. Люди справедливо обурюються, коли дізнаються, що злочинець залишився безкарним.
87. Буває, що мені доводиться приховувати від дорослих деякі свої вчинки.
88. Наївні простаки самі заслуговують того, щоб їх обманювали.
89. Іноді я буваю так роздратований, що стукаю по столу кулаком.
90. Тільки несподівані обставини і почуття небезпеки дозволяють мені по-справжньому проявити себе.

91. Я б спробував якісь пригнічуючі речовини, якби твердо знав, що це не зашкодить моєму здоров'ю і не спричинить покарання.
92. Коли я стою на мосту, то мене іноді так і тягне стрибнути вниз.
93. Будь-який бруд мене лякає або викликає сильну відразу.
94. Коли я злюся, то мені хочеться когось вдарити.
95. Я вважаю, що люди повинні повністю відмовитися від вживання спиртних напоїв.
96. Я б міг на спір залізити на високу фабричну трубу.
97. Часом я не можу впоратися з бажанням заподіяти біль іншим людям.
98. Я міг би після невеликих попередніх пояснень управляти вертольотом.

Жіночий варіант

1. Я прагну в одязі слідувати найсучаснішій моді чи навіть випереджати її.
2. Буває, що я відкладаю на завтра те, що повинна зробити сьогодні.
3. Якби була така можливість, то я б із задоволенням пішла служити в армію.
4. Буває, що іноді я сварюся з батьками.
5. Щоб домогтися свого, дівчина іноді може і побитися.
6. Я б взялася за небезпечну для здоров'я роботу, якби за неї добре платили.
7. Іноді я відчуваю таке сильне занепокоєння, що просто не можу всидіти на місці.
8. Я іноді люблю попліткувати.
9. Мені подобаються професії, пов'язані з ризиком для життя.
10. Мені подобається, коли мій одяг і зовнішній вигляд дратують людей старшого покоління.
11. Тільки дурні й боягузливі люди виконують усі правила і закони.
12. Я воліла б роботи, пов'язаної зі змінами та подорожами, навіть якщо вона небезпечна для життя.
13. Я завжди кажу тільки правду.
14. Якщо людина в міру і без шкідливих наслідків вживає збуджуючі речовини, які впливають на психіку - це нормально.
15. Навіть якщо я злюся, то намагаюся нікого не ляяти.
16. Я із задоволенням дивлюся бойовики.
17. Якщо мене образили, то я обов'язково повинна помститися.
18. Людина повинна мати право випивати, скільки вона хоче і де хоче.
19. Якщо моя подруга спізнюється до призначеного часу, то я зазвичай зберігаю спокій.
20. Мені часто буває важко зробити роботу до точно визначеного терміну.
21. Іноді я переходжу вулицю там, де мені зручно, а не там, де дозволено.
22. Деякі правила і заборони можна відкинути, якщо чогось сильно хочеш.
23. Бувало, що я не слухалася батьків.
24. В автомобілі я більше ціную безпеку, ніж швидкість.
25. Я думаю, що мені сподобалося б займатися карате або схожим видом спорту.
26. Мені б сподобалася робота офіціантки в ресторані.
27. Я часто відчуваю потребу в гострих відчуттях.
28. Іноді мені так і хочеться зробити собі боляче.
29. Моє ставлення до життя добре описує прислів'я: "Сім разів відміряй, один раз відріж".
30. Я завжди оплачую проїзд у громадському транспорті.
31. Серед моїх знайомих є люди, які пробували одурманюючі токсичні речовини.
32. Я завжди виконую обіцянки, навіть якщо мені це не вигідно.
33. Буває, що мені так і хочеться вилятися.
34. Мають рацію люди, які в житті слідують приказці: «Якщо не можна, але дуже хочеться, то можна».
35. Бувало, що я випадково потрапляла в неприємну історію після вживання спиртних напоїв.
36. Я часто не можу змусити себе продовжувати будь-яке заняття після образливої невдачі.
37. Багато заборон у сфері сексу старомодні і їх можна відкинути.
38. Буває, що іноді я говорю неправду.

39. Терпіти біль назло всім буває навіть приємно.
40. Я краще погоджуся з людиною, ніж стану сперечатися.
41. Якби я народилася в стародавні часи, то стала б благородною розбійницею.
42. Домагатися перемоги в суперечці потрібно за всіляку ціну.
43. Бували випадки, коли мої батьки, інші дорослі висловлювали занепокоєння з приводу того, що я трохи випила.
44. Одяг повинен з першого погляду виділяти людину серед інших в натовпі.
45. Якщо у фільмі немає жодної пристойної бійки - це погане кіно.
46. Буває я сумую на уроках.
47. Якщо мене хтось випадково зачепив в натовпі, то я обов'язково вимагатиму від нього вибачень.
48. Якщо людина дратує мене, то я готова висловити їй все, що про неї думаю.
49. Під час подорожей і поїздок я люблю відхилитися від звичайних маршрутів.
50. Мені б сподобалася професія дресирувальниці хижих звірів.
51. Мені подобається відчувати швидкість при швидкій їзді на автомобілі і мотоциклі.
52. Коли я читаю детектив, то мені часто хочеться, щоб злочинець пішов від переслідування.
53. Буває, що я з цікавістю слухаю непристойний, але смішний анекдот.
54. Мені подобається іноді бентежити і ставити в незручне становище оточуючих.
55. Я часто засмучуюсь через дрібниці.
56. Коли мені заперечують, я часто вибухаю і відповідаю різко.
57. Мені більше подобається читати про криваві злочини або про катастрофи.
58. Щоб отримати задоволення, варто порушити деякі правила і заборони.
59. Мені подобається бувати в компаніях, де в міру випивають і веселяться.
60. Я вважаю цілком нормальним, якщо дівчина курить.
61. Мені подобається стан, які наступає, коли вип'єш в міру і в хорошій компанії.
62. Бувало, що в мене виникало бажання випити, хоча я розуміла, що зараз не час і не місце.
63. Сигарета у важку хвилину мене заспокоює.
64. Деякі люди побоюються мене ..
65. Я б хотіла бути присутньою при страті злочинця, справедливо засудженого до вищої міри покарання ..
66. Задоволення - це головне, до чого варто прагнути в житті.
67. Якби могла, то із задоволенням взяла участь би в автомобільних гонках.
68. Коли в мене поганий настрій, до мене краще не підходити.
69. Іноді у мене буває такий настрій, що я готова першим почати бійку.
70. Я можу згадати випадки, коли я настільки розізлилася, що хапала першу-ліпшу під руку річ і ламала її.
71. Я завжди вимагаю, щоб оточуючі поважали мої права.
72. Мені б хотілося з цікавості стрибнути з парашутом.
73. Шкідливий вплив алкоголю і тютюну на людину сильно перебільшують.
74. Щасливі ті, хто помирають молодими.
75. Я отримую задоволення, коли трохи ризикую.
76. Коли людина в запалі суперечки вдається до лайок - це припустимо.
77. Я часто не можу стримати свої почуття.
78. Бувало, що я спізнювалася на уроки.
79. Мені подобаються компанії, де всі жартують один над одним.
80. Секс повинен займати в житті молоді одне з головних місць.
81. Часто я не можу втриматися від суперечки, якщо хтось не згоден зі мною.
82. Іноді траплялося, що я не виконувала шкільне домашнє завдання.
83. Я часто здійснюю вчинки під впливом хвилинного настрою.
84. Бувають випадки, коли я можу вдарити людину.
85. Люди справедливо обурюються, коли дізнаються, що злочинець залишився безкарним.
86. Буває, що мені доводиться приховувати від дорослих деякі свої вчинки.

87. Наївні простаки самі заслуговують того, щоб їх обманювали.
88. Іноді я буваю так роздратована, що голосно кричу.
89. Тільки несподівані обставини і почуття небезпеки дозволяють мені по-справжньому проявити себе.
90. Я б спробувала якесь пригнічуючу речовину, якби твердо знала, що це не зашкодить моєму здоров'ю і не спричинить покарання.
91. Коли я стою на мосту, то мене іноді так і тягне стрибнути вниз.
92. Будь-який бруд мене лякає або викликає сильну відразу.
93. Коли я злюся, то мені хочеться голосно вилаяти винуватця моїх неприємностей.
94. Я думаю, що люди повинні відмовитися від усякого вживання спиртних напоїв.
95. Я б із задоволенням покотилася б на гірських лижах з крутого схилу.
96. Іноді, якщо хтось завдає мені болю, то це буває навіть приємно.
97. Я б із задоволенням займалася в басейні стрибками з вишки.
98. Мені іноді не хочеться жити.
99. Щоб домогтися успіху в житті, дівчина повинна бути сильною і вміти постояти за себе.
100. По-справжньому поважають тільки тих людей, хто викликає в оточуючих страх.
101. Я люблю дивитися виступи боксерів.
102. Я можу вдарити людину, якщо вирішу, що вона серйозно образила мене.
103. Я вважаю, що поступитися в суперечці - це означає показати свою слабкість.
104. Мені подобається готувати, займатися домашнім господарством.
105. Якби я могла прожити життя заново, то я б хотіла стати чоловіком, а не жінкою.
106. У дитинстві мені хотілося стати актрисою чи співачкою.
107. У дитинстві я була завжди байдужа до гри в ляльки.

Обробка та інтерпретація результатів тесту

Ключ до тесту

Чоловічий варіант

- 1. Шкала установки на соціально-бажані відповіді:** 2 (ні), 4 (ні), 6 (ні), 13 (так), 21 (ні), 23 (ні), 30 (так), 32 (так), 33 (ні), 38 (ні), 47 (ні), 54 (ні), 79 (ні), 83 (ні), 87 (ні).
- 2. Шкала схильності до подолання норм і правил:** 1 (ні), 10 (ні), 11 (так), 22 (так), 34 (так), 41 (так), 44 (так), 50 (так), 53 (так), 55 (ні), 59 (так), 61 (ні), 80 (так), 86 (ні), 88 (так), 91 (так), 93 (ні).
- 3. Шкала схильності до адиктивної поведінки:** 14 (так), 18 (так), 22 (так), 26 (так), 27 (так), 31 (так), 34 (так), 35 (так), 43 (так), 46 (так), 59 (так), 60 (так), 62 (так), 63 (так), 64 (так), 67 (так), 74 (так), 81 (так), 91 (так), 95 (ні).
- 4. Шкала схильності до самошкодуючої і саморуйнівної поведінки:** 3 (так), 6 (так), 9 (так), 12 (так), 16 (так), 24 (ні), 27 (так), 28 (так), 37 (так), 39 (так), 51 (так), 52 (так), 58 (так), 68 (так), 73 (так), 76 (ні), 90 (так), 91 (так), 92 (так), 96 (так), 98 (так).
- 5. Шкала схильності до агресії та насильства:** 3 (так), 5 (так), 15 (ні), 16 (так), 17 (так), 17 (так), 25 (так), 37 (так), 40 (ні), 42 (так), 45 (так), 48 (так), 49 (так), 51 (так), 65 (так), 66 (так), 70 (так), 71 (так), 72 (так), 75 (ні), 77 (так), 82 (ні), 89 (так), 94 (так), 97 (так).
- 6. Шкала вольового контролю емоційних реакцій:** 7 (так), 19 (так), 20 (так), 29 (ні), 36 (так), 49 (так), 56 (так), 57 (так), 69 (так), 70 (так), 71 (так), 78 (так), 84 (так), 89 (так), 94 (так).
- 7. Шкала схильності до деліквентної поведінки:** 18 (так), 26 (так), 31 (так), 34 (так), 35 (так), 42 (так), 43 (так), 44 (так), 48 (так), 52 (так), 55 (ні), 61 (ні), 62 (так), 63 (так), 64 (так), 67 (так), 74 (так), 86 (ні), 91 (так), 94 (так).

Жіночий варіант

- 1. Шкала установки на соціально-бажані відповіді:** 2 (ні), 4 (ні), 8 (ні), 13 (так), 21 (ні), 30 (так), 32 (так), 33 (ні), 38 (ні), 54 (ні), 79 (ні), 83 (ні), 87 (ні).
- 2. Шкала схильності до подолання норм і правил:** 1 (так), 10 (ні), 11 (так), 22 (так), 34 (так), 41 (так), 44 (так), 50 (так), 53 (так), 55 (так), 59 (так), 61 (так), 80 (так), 86 (ні), 91 (так), 93 (ні).

3. Шкала схильності до адиктивної поведінки: 14 (так), 18 (так), 22 (так), 26 (так), 27 (так), 31 (так), 34 (так), 35 (так), 43 (так), 59 (так), 60 (так), 62 (так), 63 (так), 64 (так), 67 (так), 74 (так), 81 (так), 91 (так), 95 (ні).

4. Шкала схильності до самошкодуючої і саморуйнівної поведінки: 3 (так), 6 (так), 9 (так), 12 (так), 24 (ні), 27 (так), 28 (так), 39 (так), 51 (так), 52 (так), 58 (так), 68 (так), 73 (так), 75 (так), 76 (так), 90 (так), 91 (так), 92 (так), 96 (так), 98 (так), 99 (так).

5. Шкала схильності до агресії та насильства: 3 (так), 5 (так), 15 (ні), 16 (так), 17 (так), 25 (так), 40 (ні), 42 (так), 45 (так), 48 (так), 49 (так), 51 (так), 65 (так), 66 (так), 71 (так), 77 (так), 82 (так), 85 (так), 89 (так), 94 (так), 101 (так), 102 (так), 103 (так), 104 (так).

6. Шкала вольового контролю емоційних реакцій: 7 (так), 19 (так), 20 (так), 29 (ні), 36 (так), 49 (так), 56 (так), 57 (так), 69 (так), 70 (так), 71 (так), 78 (так), 84 (так), 89 (так), 94 (так).

7. Шкала схильності до деліквентної поведінки: 1 (так), 3 (так), 7 (так), 11 (так), 25 (так), 28 (так), 31 (так), 35 (так), 43 (так), 48 (так), 53 (так), 58 (так), 61 (так), 63 (так), 64 (так), 66 (так), 79 (так), 93 (ні), 98 (так), 99 (так), 102 (так).

8. Шкала прийняття жіночої соціальної ролі: 3 (ні), 5 (ні), 9 (ні), 16 (ні), 18 (ні), 25 (ні), 41 (ні), 45 (ні), 51 (ні), 58 (ні), 61 (ні), 68 (ні), 73 (ні), 85 (ні), 93 (так), 95 (так), 96 (ні), 105 (так), 106 (ні), 107 (так).

Обробка результатів тесту

Перший варіант обробки результатів тесту

Увага: з другим варіантом обробки результатів існують деякі неточності, тому рекомендуємо використовувати саме цей варіант.

Кожній відповіді відповідно до ключа присвоюється 1 бал. Далі за кожною шкалою підраховується сумарний бал, який порівнюється з тестовими нормами. При відхиленні індивідуальних результатів досліджуваного від середнього сумарного балу за шкалою більше ніж на $1S$, вимірювану психологічну характеристику можна вважати вираженою. Якщо індивідуальний сумарний бал досліджуваного менше від середнього на $1S$, то вимірювана властивість оцінюється як мало виражена. Крім того, якщо відома приналежність досліджуваного до "делінквентної" популяції, то його індивідуальні результати доцільно порівнювати з тестовими нормами, які розраховані для "делінквентної" підвибірки.

Тестові норми методики СВП

Шкали	"Нормальна" вибірка		"Делінквентна" вибірка	
	M	S	M	S
1	2,27	2,06	2,49	2,13
2	7,73	2,88	10,27	2,42
3	9,23	4,59	15,97	3,04
4	10,36	3,41	10,98	2,76
5	12,47	4,23	14,64	3,94
6	8,04	3,29	9,37	3,01
7	7,17	4,05	14,38	3,22

Другий варіант обробки результатів тесту

Кожній відповіді при відповідності з ключем присвоюється один бал. Далі за кожною шкалою підраховується первинний сумарний бал, який потім при необхідності піддається корекції у зв'язку з дією фактора соціальної бажаності відповідно до процедури, описаної вище. Потім проводиться переклад «сирих» балів в стандартні T-бали. У тому випадку, якщо у користувача є набрані ним спеціалізовані тестові норми, то переклад в стандартні T-бали здійснюється за формулою

$T=10 * (X_i - M) / (S + 50)$, де

- X_i - первинний («сирий») бал за шкалою;
- M - середнє значення первинного сумарного балу за шкалою у вибірці стандартизації;
- S - стандартне відхилення значень первинних балів у вибірці стандартизації.

Варіанти коефіцієнтів корекції в залежності від значень «сирого» бала за шкалою № 1

Чоловічий варіант методики

У разі, якщо первинний бал за шкалою № 1 менше або дорівнює 6 балам для «звичайних» піддослідних, то коефіцієнт корекції становить:

- Для шкали № 2 = 0,3
- Для шкали № 3 = 0,3
- Для шкали № 4 = 0,2
- Для шкали № 5 = 0,2
- Для шкали № 6 = 0,3
- Для шкали № 7 = 0,2

У разі, якщо первинний бал за шкалою № 1 менше або дорівнює 6 балам для "деліквентною" піддослідних, то коефіцієнт корекції становить:

- Для шкали № 2 = 0,3
- Для шкали № 3 = 0,5
- Для шкали № 4 = 0,3
- Для шкали № 5 = 0,2
- Для шкали № 6 = 0,3
- Для шкали № 7 = 0,5

У разі, якщо первинний бал за шкалою № 1 більше 6 балів як для "звичайних", так і для "деліквентних" досліджуваних, то коефіцієнт корекції становить:

- Для шкали № 2 = 0,7
- Для шкали № 3 = 0,6
- Для шкали № 4 = 0,4
- Для шкали № 5 = 0,5
- Для шкали № 6 = 0,3
- Для шкали № 7 = 0,5

Жіночий варіант методики

У випадку, якщо випробувані відносяться до підвибірки «звичайних» досліджуваних, то коефіцієнт корекції становить

- Для шкали № 2 = 0,4
- Для шкали № 3 = 0,4
- Для шкали № 4 = 0,2
- Для шкали № 5 = 0,3
- Для шкали № 6 = 0,5
- Для шкали № 7 = 0,4

У випадку, якщо випробувані завідомо відносяться до підвибірки «деліквентних» досліджуваних, то коефіцієнт корекції становить:

- Для шкали № 2 = 0,4
- Для шкали № 3 = 0,4
- Для шкали № 4 = 0,3
- Для шкали № 5 = 0,4
- Для шкали № 6 = 0,5
- Для шкали № 7 = 0,5

Таблиця норм при перекладі «сирих» балів у Т-бали

"Сирий" бал Т-бали

		Шкали						
	1	2	3	4	5	6	7	
0	35		26				30	

1	44	27	28	24	24	26	32
2	50	31	30	26	27	30	34
3	55	34	33	29	29	33	37
4	58	37	35	32	31	37	39
5	62	40	37	35	34	40	41
6	65	43	39	37	36	44	43
7	67	46	42	40	39	48	46
8	70	50	44	43	41	51	48
9	74	53	46	45	43	55	50
10	85	56	48	48	46	58	53
11	89	59	50	51	48	62	55
12		63	53	54	51	65	57
13		66	55	56	53	69	59
14		69	57	59	55	73	62
15		72	59	62	58	77	64
16		75	62	64	60	81	66
17		78	64	67	62	85	68
18		81	66	70	65		71
19		84	68	72	67		73
20		87	70	75	70		75
21		90	72	78	72		77
22			74	81	74		79
23			76	84	77		81
24			78	87	79		83
25			80	90	81		85
26			82		83		87
27			84		85		
28					87		
29					89		

Опис шкал та їх інтерпретація

1. Шкала установки на соціальну бажаність (службова шкала)

Дана шкала призначена для вимірювання готовності досліджуваного представляти себе в найбільш сприятливому світлі з точки зору соціальної бажаності.

Показники від 50 до 60 Т-балів свідчать про помірну тенденцію давати при заповненні опитувальника соціально-бажані відповіді. Показники понад 60 балів свідчать про тенденцію випробуваного демонструвати суворе дотримання навіть малозначних соціальних норм, умисному прагненні показати себе в кращому світлі, про настороженість стосовно ситуацій обстеження.

Результати, що знаходяться в діапазоні 70-89 балів говорять про високу настороженість випробуваного стосовно психодіагностичної ситуації і про сумнівну достовірність результатів за основними шкалами. Про сприйняття ситуації як експертної одночасно з помірно високими показниками за шкалою № 1 також свідчить їхнє різке зниження за основними діагностичними шкалами і підвищення за шкалою жіночої соціальної ролі.

Для чоловічій популяції перевищення сумарного первинного балу за шкалою соціальної бажаності значення 11 первинних балів свідчать про недостовірність результатів за основними шкалами.

Показники нижче 50 Т-балів говорять про те, що випробуваний не схильний приховувати власні норми і цінності, коригувати свої відповіді в напрямку соціальної бажаності.

Відзначено також, що молодші підлітки (14 років і молодше) не здатні тривалий час слідувати установці на соціально-бажані відповіді.

Одночасно високі показники за службовою шкалою і за основними шкалами (крім шкали 8) свідчать про сумнівну достовірність результатів, або про дисоціації у свідомості випробуваного відомих йому і реальних норм поведінки.

2. Шкала схильності до подолання норм і правил

Дана шкала призначена для вимірювання схильності випробуваного до подолання будь-яких норм і правил, схильності до заперечення загальноприйнятих норм і цінностей, зразків поведінки.

Результати, що лежать в діапазоні 50-60 Т-балів, свідчать про вираженість вищезгаданих тенденцій, про нонконформістські установки випробуваного, про його схильність протиставляти власні норми і цінності груповим, про тенденції «порушувати спокій», шукати труднощі, які можна було б подолати.

Показники, що знаходяться в діапазоні 60-70 Т-балів, свідчать про надзвичайну вираженість нонконформістських тенденцій, прояв негативізму і змушують сумніватися в достовірності результатів тестування за даною шкалою.

Результати нижче 50 Т-балів за даною шкалою свідчать про конформні установки випробуваного, схильність слідувати стереотипам і загальноприйнятим нормам поведінки. У деяких випадках за умови поєднання з досить високим інтелектуальним рівнем випробуваного й тенденції приховувати свої реальні норми і цінності такі оцінки можуть відбивати фальсифікацію результатів.

3. Шкала схильності до адиктивної поведінки

Дана шкала призначена для вимірювання готовності реалізувати адиктивну поведінку.

Результати в діапазоні 50-70 Т-балів по даній шкалі свідчать про схильність випробуваного до відходу від реальності за допомогою зміни свого психічного стану, про схильність до ілюзорно-компенсаторного способу вирішення особистісних проблем. Крім того, ці результати свідчать про орієнтацію на чуттєву сторону життя, про наявність «сенсорної спраги», про гедоністично орієнтовані норми і цінності.

Показники понад 70 Т-балів свідчать про сумнівність результатів або про наявність вираженої психологічної потреби в адиктивних станах, що необхідно з'ясувати, використовуючи додаткові психодіагностичні засоби.

Показники нижче 50 Т-балів свідчать або про невиразність вищеперелічених тенденцій, або про хороший соціальний контроль поведінкових реакцій.

4. Шкала схильності до самоушкоджуючої і саморуйнівної поведінки

Дана шкала призначена для вимірювання готовності реалізувати різні форми аутоагресивної поведінки. Об'єкт вимірювання вочевидь частково перетинається з психологічними властивостями, вимірюваними шкалою № 3.

Результати, що знаходяться в діапазоні 50-70 Т-балів за шкалою № 4 свідчать про низьку цінність власного життя, схильність до ризику, виражену потребу в гострих відчуттях, про садо-мазохістські тенденції.

Результати понад 70 Т-балів свідчать про сумнівну достовірність результатів.

Показники нижче 50 Т-балів по даній шкалі свідчать про відсутність готовності до реалізації саморуйнівної поведінки, про відсутність тенденції до соматизації тривоги, відсутність схильності до реалізації комплексів провини в поведінкових реакціях.

5. Шкала схильності до агресії та насильства

Дана шкала призначена для вимірювання готовності досліджуваного до реалізації агресивних тенденцій у поведінці.

Показники, що лежать в діапазоні 50-60 Т-балів, свідчать про наявність агресивних тенденцій у випробуваного. Показники, що знаходяться в діапазоні 60-70 Т-балів, свідчать про агресивну спрямованість особистості у стосунках з іншими людьми, про схильність вирішувати проблеми за допомогою насильства, про тенденції використовувати приниження партнера по спілкуванню як засіб стабілізації самооцінки, про наявність садистичних тенденцій.

Показники понад 70 Т-балів говорять про сумнівну достовірність результатів.

Показники, що лежать нижче 50 Т-балів, свідчать про невиразність агресивних тенденцій, про неприйнятність насильства як засобу вирішення проблем, про нетиповість агресії як способу виходу з фруструючої ситуації. Низькі показники за даною шкалою в поєднанні з високими показниками за

шкалою соціальної бажаності свідчать про високий рівень соціального контролю поведінкових реакцій.

6. Шкала вольового контролю емоційних реакцій

Дана шкала призначена для вимірювання схильності досліджуваного контролювати поведінкові прояви емоційних реакцій (Увага! Ця шкала має зворотний характер).

Показники, що лежать в межах 60-70 Т-балів, свідчать про слабкість вольового контролю емоційної сфери, про небажання або нездатність контролювати поведінкові прояви емоційних реакцій. Крім того, це свідчить про схильність реалізовувати негативні емоції безпосередньо в поведінці, без затримки, про несформованість вольового контролю своїх потреб і чуттєвих потягів.

Показники нижче 50 Т-балів за даною шкалою свідчать про невиразність цих тенденцій, про жорсткий самоконтроль будь-яких поведінкових емоційних реакцій, чуттєвих потягів.

7. Шкала схильності до деліквентної поведінки

Назва шкали носить умовний характер, так як шкала сформована з тверджень, які диференціюють «звичайних» підлітків та осіб із зафіксованими правопорушеннями, що вступали в конфлікт із загальноприйнятим способом життя і правовими нормами.

На наш погляд, дана шкала вимірює готовність (схильність) підлітків до реалізації деліквентної поведінки. Висловлюючись метафорично, шкала виявляє «деліквентний потенціал», який лише за певних обставин може реалізуватися в житті підлітка.

Результати, що знаходяться в діапазоні 50-60 Т-балів, свідчать про наявність деліквентних тенденцій у випробуваного й про низький рівень соціального контролю.

Результати вище 60 Т-балів свідчать про високу готовність до реалізації деліквентної поведінки.

Результати нижче 50 Т-балів говорять про невиразність зазначених тенденцій, що в поєднанні з високими показниками за шкалою соціальної бажаності може свідчити про високий рівень соціального контролю.

Необхідно також враховувати, що зміст та структура деліквентної поведінки у юнаків і дівчат істотно відрізняються і відповідно розрізняються пункти, що входять в шкалу деліквентності для жіночого та чоловічого видів методики.